

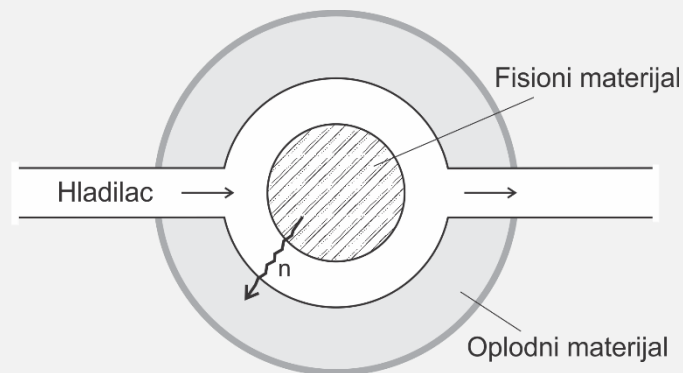
GORIVA

NUKLEARNI ENERGETSKI RESURSI – TIPOVI,
REZERVE, IZDAŠNOST

DANAS JE U SVETU NAJVIŠE REAKOTRA KOJI KAO GORIVO KORISTE
URANIJUM OBOGAĆEN U IZOTOPU ²³⁵U.

- Odlična goriva se mogu napraviti i sa izotopima ^{233}U i ^{239}Pu (nema ih u prirodi) **oplodnjom u reaktorima**.
- Moraju se proizvoditi iz prirodnih izotopa (^{232}Th , odnosno ^{238}U).

OPLODNI REAKTOR (BRIDER)

obilnost - prosečno 1,3 ppm
stene 2,8; morska voda 0,003 ppm
rude 0,1 do 10 %

prirodni
izotopi

^{235}U
0,7%

^{238}U
99,3%

U

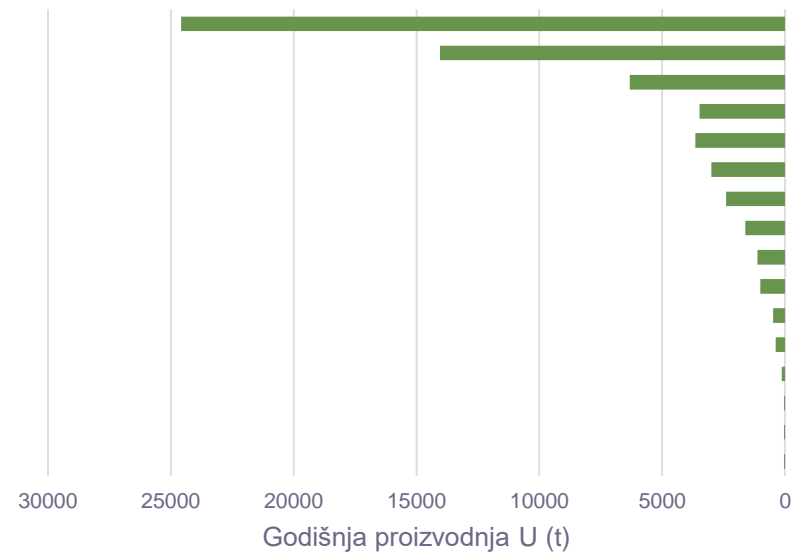
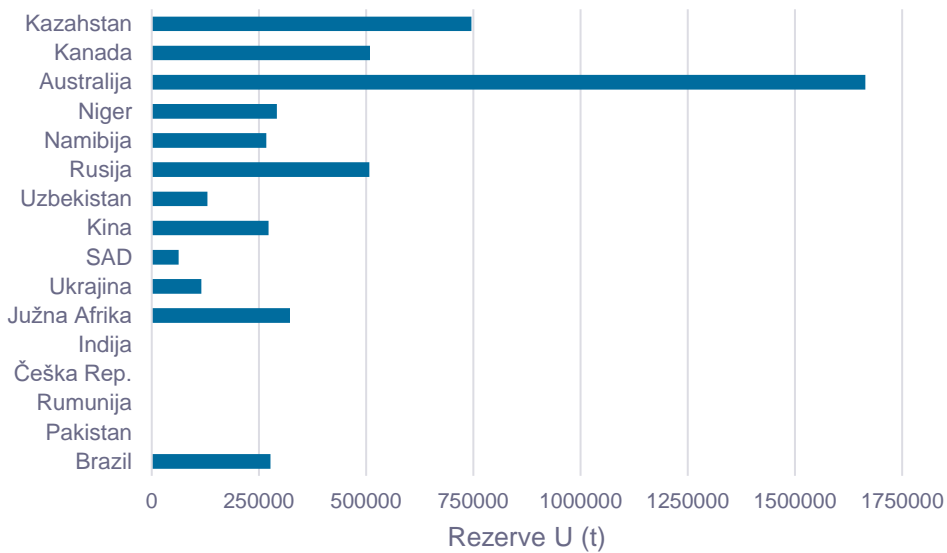
Ključna komponenta
nuklearne (fisione) energetike

RANIJUM

Uranijuma otprilike ima kao **cinka, kalaja, molibdena** ili **arsena**, a više nego **žive, antimona** ili **srebra**.
Spada u rasejane elemente i bogata nalazišta su retka.

URANIJUM

REZERVE I PROIZVODNJA (iz rudnika) – GLAVNE ZEMLJE (2016)

URANIJUM

(upotreba u KONVENCIONALNIM REAKTORIMA, ²³⁵U)

IZDAŠNOST
90 GODINA

sigurne (ekonomske: 80–130 \$/kg U₃O₈) rezerve (2015): **5 716 400 tona U**
godišnja potrošnja – iz rudnika (2016): **63 639 tona U**

Očekivani porast cena U iz konvencionalnih izvora će povećati rezerve
za dodatnih **7 600 000 tona U**.

IZDAŠNOST (tada)
210 GODINA

ThORIJUM

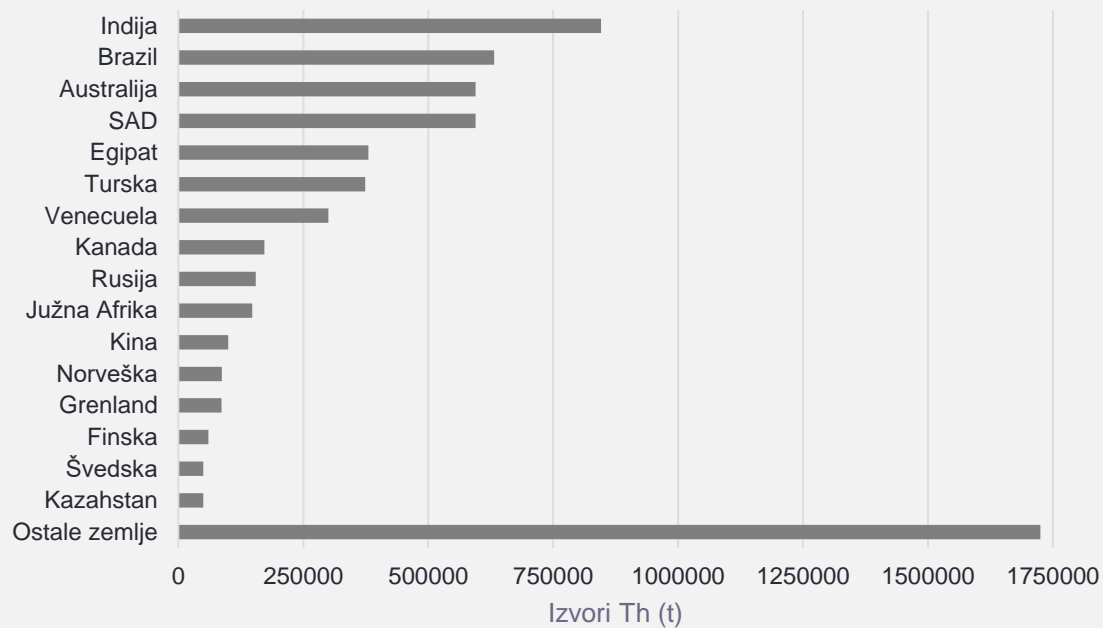
obilnost $\approx$ 3×U-obilnost

- Th je za NE sada neuporedivo manje značajan od U, ali se očekuje veliki rast njegovog značaja u budućnosti. Može se koristiti direktno i sada, u neutronske efikasnim reaktorima (npr. CANDU).
- Procena ležišta – 6 miliona tona.

TORIJUM

PROCENJENA NALAŽIŠTA U SVETU

(SVET UKUPNO 6 355 000 t)

KONAČNO

- Sve ovo važi pod pretpostavkom sadašnjih rezervi U i udela NE (oko 6%) u ukupnoj potrošnji energije.
- Ipak, treba imati u vidu predviđanja:
  - da će udeo NE porasti (za najmanje pet puta) do kraja ovog veka,
  - da će komercijalne rezerve uranijuma delimično rasti,
  - da je računato s minimalnim iskorišćenjem 238-U od svega 1/3,
  - da će torijum biti značajnije zastupljen kao resurs.
- NAVEDENE ČINJENICE OVU PROCENU ČINE SASVIM REALNOM.

FUZIONO GORIVO

DEUTERIJUM + TRITIJUM (izotopi vodonika)

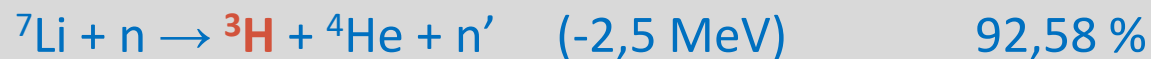
- Deuterijum (D) – „teški vodonik“ (^2H).
- Tritijum (T) – „superteški vodonik“ (^3H), kosmogeni izotop, radioaktivan, vreme poluraspada 12,3 god.

DEUTERIJUM -

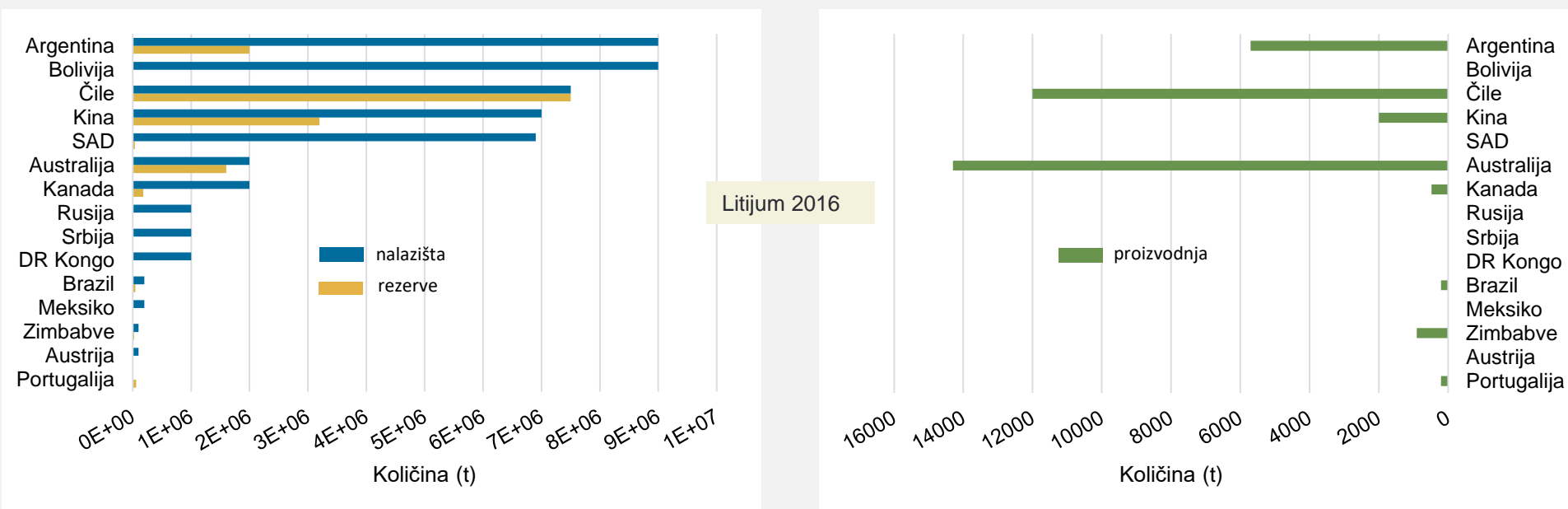
ima ga u prirodi (koncentracija u vodama 0,015 %), rezerve neograničene, proizvodi se industrijski (teška voda - D₂O), osnovna sirovina je voda.

TRITIJUM –

količine u prirodi zanemarljive, proizvodi se iz litijuma:

LITIJUM

Obilnost **litijuma** u Zemljinoj kori je na nivou obilnosti **hlora**, a nešto je niža od **sumpora**.

LITIJUM

IZDAŠNOST

430 (do 1450) GODINA

PROCENE IZDAŠNOSTI SU NAPRAVLJENE NA OSNOVU AKTUELNE POTROŠNJE,
DAKLE NE UZIMAJUĆI U OBZIR FUZIJU.

Sa FUZIJOM izdašnost će biti manja.

nalazišta (2016):	47 000 000 t
proizvodnja iz rudnika (2016):	32 500 t
svjetska potrošnja – ukupno (2016):	212 719 t

URANIJUM – TORIJUM – DEUTERIJUM – LITIJUM